

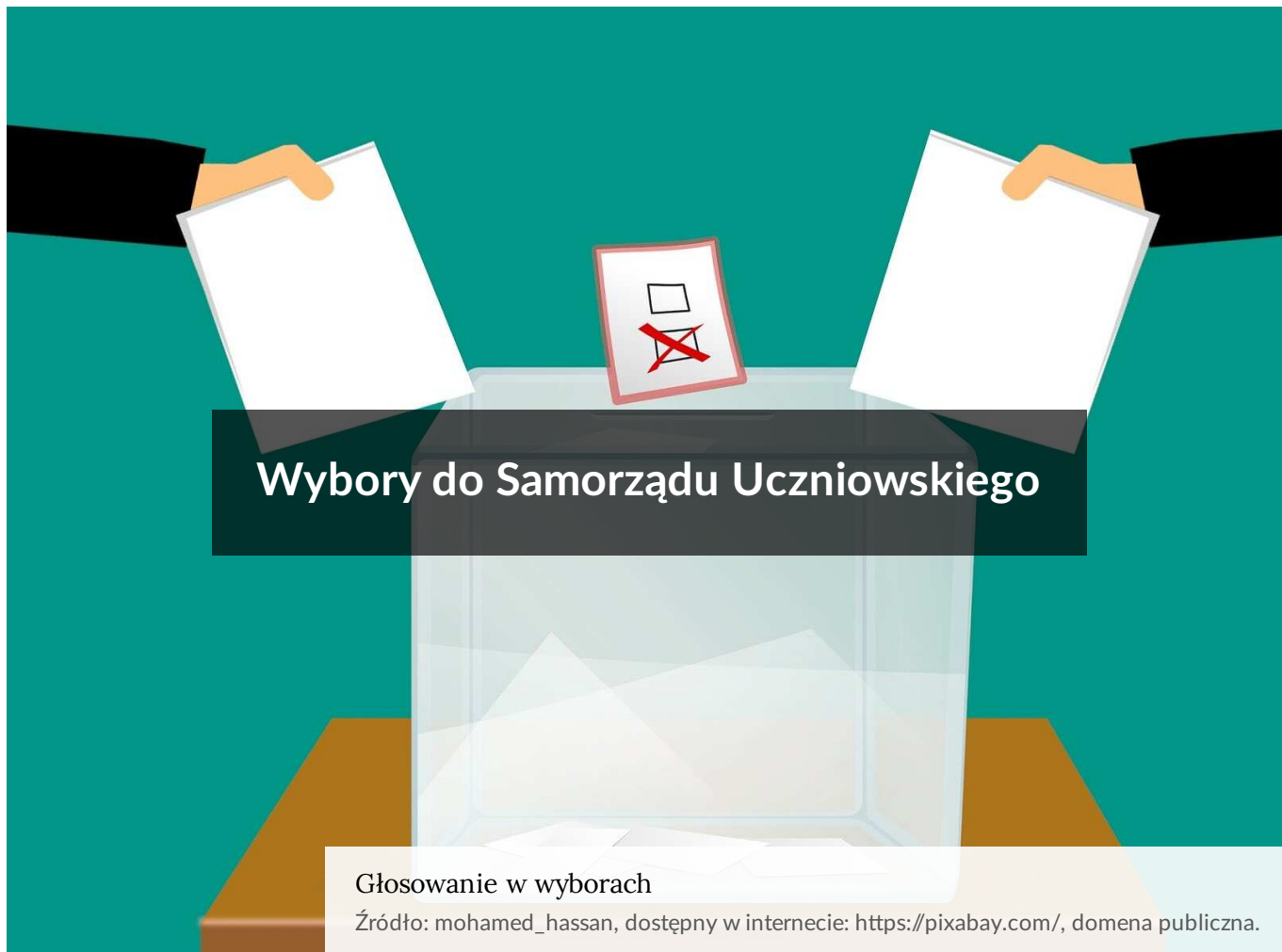

Wybory do Samorządu Uczniowskiego

- [Wybory do Samorządu Uczniowskiego](#)

Bibliografia:

- Źródło: Dz. U. 2021 poz. 1082, *Ustawa o systemie oświaty*, dostępny w internecie: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/prawo-oswiatowe-18558680/art-85>.
- Źródło: Dz.U. 2017 poz. 59, *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe*, dostępny w internecie: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/prawo-oswiatowe-18558680/art-85>.

Wybory do Samorządu Uczniowskiego

Głosowanie w wyborach

Źródło: mohamed_hassan, dostępny w internecie: <https://pixabay.com/>, domena publiczna.

Nauczysz się

- Definiować, czym jest Samorząd Uczniowski.
- Wymieniać prawa przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego.
- Przedstawiać zasady, na których opierają się wybory do Samorządu uczniowskiego oraz sposób ich organizacji.
- Wyjaśniać, czym zajmuje się Rzecznik Praw Ucznia.
- Zaproponować przykłady działań, które może podjąć Samorząd Uczniowski.

Wprowadzenie

Wybory do samorządu uczniowskiego to często dla młodych ludzi pierwsza okazja, by wypowiedzieć się w ważnej dla nich sprawie. Od tego, jak będą zorganizowane, będzie zależała motywacja do angażowania się w sprawy publiczne w życiu dorosłym.

Czym jest samorząd uczniowski?

Samorząd uczniowski jest organizacją złożoną z wszystkich uczniów, powołaną przez uczniów i dla uczniów. Jest reprezentantem całej społeczności uczniowskiej.

Uczennice w trakcie lekcji w szkole ponadpodstawowej

Źródło: dostępny w internecie: pixabay.com, domena publiczna.

Samorząd szkolny istnieje w każdej szkole. Działa na podstawie Ustawy o Systemie Oświaty.

„ Dz. U. 2021 poz. 1082

Ustawa o systemie oświaty

Art. 85. [Samorząd uczniowski]

1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej „samorządem”.
2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.

3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

Źródło: Dz. U. 2021 poz. 1082, *Ustawa o systemie oświaty*, dostępny w internecie: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dz-dziennik-ustaw/prawo-oswiatowe-18558680/art-85>.

Ćwiczenie 1

Na podstawie tekstu źródłowego - Ustawy o Systemie Oświaty wyjaśnij, kto tworzy samorząd uczniowski w szkole.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 2

ĆWICZENIE: Jednokrotny wybór

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Wybory przedstawicieli samorządu uczniowskiego odbywają się przynajmniej raz w roku szkolnym, a ich termin określony jest w regulaminie samorządu uczniowskiego.

” Dz. U. 2021 poz. 1082

Ustawa o systemie oświaty

5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;

2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;

3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;

4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;

5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;

6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

Źródło: Dz. U. 2021 poz. 1082, *Ustawa o systemie oświaty*, dostępny w internecie: <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/prawo-oswiatowe-18558680/art-85>.

Ćwiczenie 3

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 4

ĆWICZENIE: Wskaż prawidłową odpowiedź

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 5

Dowiedz się, jakie działania prowadzi Samorząd Uczniowski w Twojej szkole. Podaj propozycję przynajmniej trzech innych spraw, którymi powinien się zająć.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Wybory do władz Samorządu Uczniowskiego powinny być demokratyczne, czyli oparte o zasady:

- powszechności – [czynne prawo wyborcze](#) posiadają wszyscy uczniowie i uczennice szkoły;
- równości – każdy uczeń i uczennica ma jeden głos;
- bezpośredniości – każdy głosuje samodzielnie;
- większości – wygrywa kandydat lub kandydatka, którzy otrzymali największą ilość głosów;
- tajności głosowania – która zapewnia dobrowolność i anonimowość aktu głosowania.

Wszyscy członkowie samorządu szkolnego posiadają czynne i [bierne prawo wyborcze](#). Przygotowaniem wyborów, zatwierdzeniem kandydatur, nadzorem nad przebiegiem wyborów, oraz liczeniem głosów oraz ogłaszaniem wyników zajmuje się uczniowska komisja wyborcza złożona z uczniów nie kandydujących w wyborach.

Komisja szkolna.

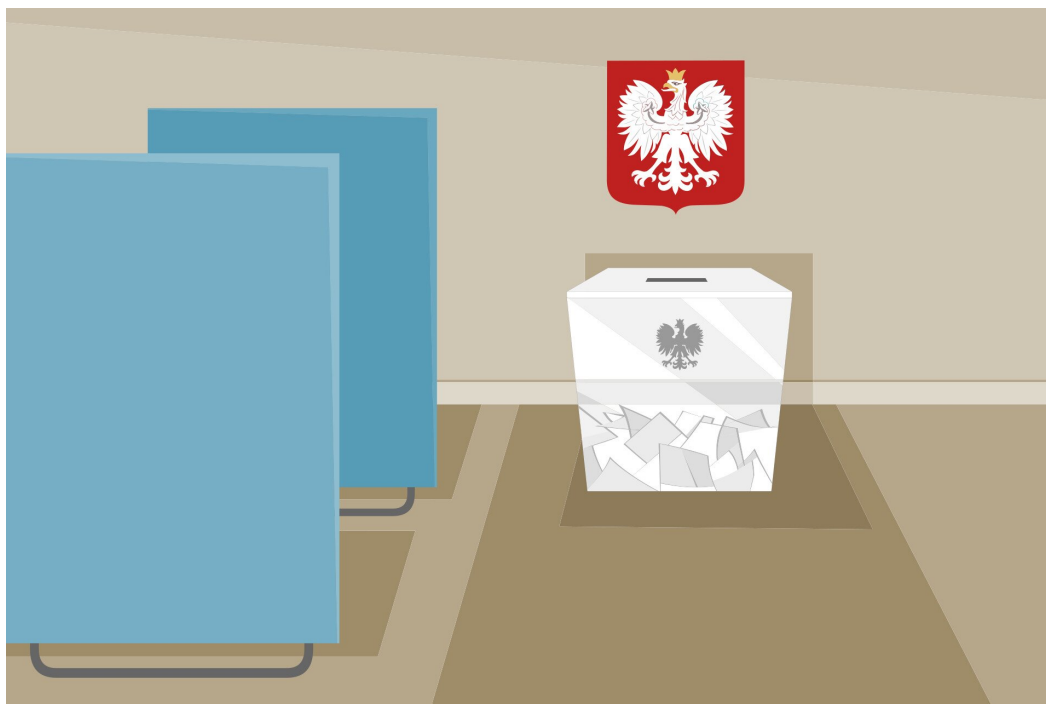
Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

ĆWICZENIE: Wielokrotny wybór

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Lokal wyborczy jest specjalnie wydzielonym miejscem, w którym przez cały czas trwania wyborów znajduje się urna wyborcza oraz miejsca umożliwiające dobrowolne, tajne i przemyślane oddanie głosu.

Lokal wyborczy.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

ĆWICZENIE: Jednokrotny wybór

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Członkowie uczniowskiej komisji przebywają w lokalu wyborczym przez cały czas trwania wyborów, czuwając nad przebiegiem głosowania.

Urna wyborcza - wybory

Źródło: ArtRose, dostępny w internecie: <https://pixabay.com/>, domena publiczna.

Ćwiczenie 8

Na podstawie ilustracji Urna wyborcza - wybory wyjaśnij jakie konstytucyjne prawo zostało przedstawione.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Termin i sposób przeprowadzenia wyborów umożliwiają wszystkim uczniom szkoły wzięcie w nich udziału.

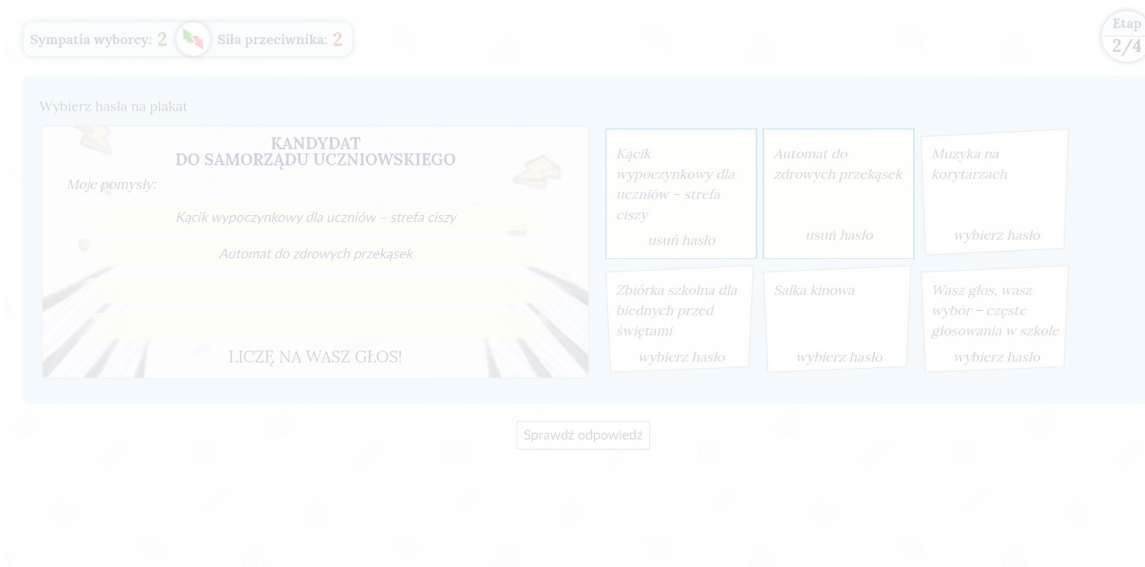
Władze SU i opiekun SU są odpowiedzialni za zapewnienie wszystkim uczniom i uczennicom rzetelnej informacji o zasadach kandydowania oraz głosowania w wyborach.

W dniu wyborów obowiązuje zakaz [agitacji](#) wyborczej.

Zasady obowiązujące w wyborach do SU określa dokument zwany ordynacją wyborczą, która powinna być częścią regulaminu SU.

Co powinna zawierać ordynacja wyborcza?

- opis podstawowych zasad przeprowadzania wyborów i praw wyborczych,
- prawa wyborcze,
- termin i tryb ogłoszenia wyborów,
- tryb zgłaszania kandydatów,
- sposób powoływania komisji wyborczej,
- zasady dotyczące prowadzenia kampanii wyborczej,
- sposób głosowania,
- tryb zgłaszania i rozpatrywania skarg dotyczących nadużyć i naruszeń związanych z wyborami,
- tryb unieważnienia wyborów i ogłoszenia nowych.

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DJYsTsd88>

Gra edukacyjna - wybory do samorządu uczniowskiego

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Zaproponuj własne hasła wyborcze na plakat.

Polecenie 2

Wymień inne akcje charytatywne, poza pomocą dla schroniska, które mogłyby być częścią Twojej kampanii wyborczej.

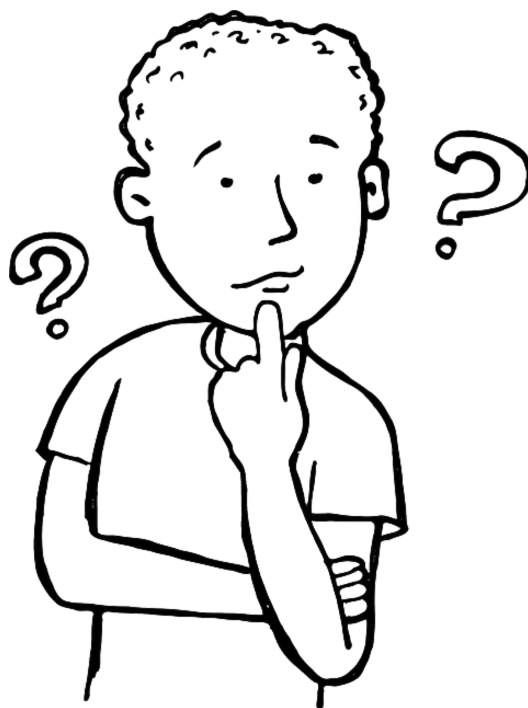
Polecenie 3

Otrzymałeś wynik wyborów. Napisz przemowę do uczniów i dyrekcji szkoły, w której odniesiesz się powierzonej Ci roli i przedstawisz, w jaki sposób planujesz wypełniać swoje obowiązki.

Rzecznik Praw Ucznia

Mimo że nie istnieją żadne regulacje w polskim ustawodawstwie jasno ukazujące możliwość ustanowienia w placówkach Rzecznika Praw Ucznia, to szkoły decydują się na tego typu rozwiązanie. Może to świadczyć o tym, że jest to funkcja potrzebna. Nie zawsze bowiem uczniowie chcą dzielić się swoimi kłopotami z psychologiem czy pedagogiem szkolnym.

Wybory Rzecznika Praw Ucznia organizowane są równocześnie z wyborami władz i opiekuna SU. Kandydatem na Rzecznika zostać może zarówno uczeń, jak i nauczyciel, a jego kadencja trwa rok.

Uczeń rozważający, na kogo zagłosować w wyborach do Samorządu Uczniowskiego

Rola i działanie Rzecznika Praw Ucznia

- stoi na straży przestrzegania praw ucznia w szkole,
- posiada wiedzę na temat praw ucznia i aktów prawnych, w których są one zawarte,
- rozpowszechnia wiedzę na temat praw ucznia oraz informuje o źródłach prawa, umożliwiając zarazem bezpośrednio zapoznanie się z nimi przez uczniów,
- umożliwia stały kontakt ze sobą, aby móc podjąć interwencję,
- działa zgodnie z zasadą poufności,
- działa zgodnie z ustaloną na początku kadencji jawną procedurą.

Ćwiczenie 9

Wyjaśnij, na czym głównie polega funkcja Rzecznika Praw Ucznia.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 10

ĆWICZENIE: Połącz w pary

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

Słowniczek pojęć

czynne prawo wyborcze

prawo do wybierania

biernie prawo wyborcze

prawo do bycia wybieranym

agitacja

zjednywanie zwolenników dla jakiejś sprawy

Bibliografia

Blog Centrum Edukacji Obywatelskiej: <https://blog.ceo.org.pl/>

Centrum Edukacji Obywatelskiej: <https://ceo.org.pl/>

Palestra - Pismo Adwokatury Polskiej:

<https://palestra.pl/pl/czasopismo/wydanie/10-2019/arttykul/institucja-rzecznika-praw-uczniaw-polskim-prawie-a-jej-funkcjonowanie-w-polskich-placowkach-edukacyjnych>

Samorząd - Centrum Edukacji Obywatelskiej: <https://samorzad.ceo.org.pl/>

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.